

УДК 351:004.77

DOI: 10.31673/2786-7412.2025.031607

Ліна СТОРОЖЕНКО

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ
ORCID ID: 0000-0003-2766-3712
e-mail: st-leena@i.ua

Lina STOROZHENKO

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Public Management and Administration,
State University of Information and Communication Technologies, Kyiv
ORCID ID: 0000-0003-2766-3712
e-mail: st-leena@i.ua

НЕТОКРАТІЯ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ЧИ МОЖЛИВА МЕРЕЖЕВО-ОРІЄНТОВАНА ДЕРЖАВА?

NETOCRACY IN PUBLIC ADMINISTRATION: IS A NETWORK-ORIENTED STATE POSSIBLE?

Анотація. У статті досліджено феномен нетократії як нової форми соціально-управлінської організації, що виникає в умовах інформаційного суспільства та цифрової глобалізації. Обґрунтовано, що нетократія у публічному управлінні постає як система, в якій влада ґрунтується на володінні знаннями, інформаційними ресурсами, мережевими комунікаціями та цифровим капіталом. Розкрито сутність поняття «мережево-орієнтована держава», визначено її основні характеристики (відкритість, горизонтальність, адаптивність, прозорість та здатність до саморегуляції). Встановлено, що перехід до мережевої моделі публічного управління передбачає не лише технологічну модернізацію, а й зміну управлінської філософії, ключовими складовими якої є політика, партисипація громадян і цифрова легітимність.

Проаналізовано потенціал нетократичних механізмів для підвищення ефективності державного управління шляхом впровадження електронного урядування, платформних рішень, відкритих даних, цифрової комунікації між владою та суспільством. Окреслено ризики «нетократичної» мережево-орієнтованої держави (концентрація інформаційної влади в руках технологічних еліт, алгоритмізація управлінських процесів, загрози цифрової нерівності та інформаційної безпеки). Аргументовано, що формування мережево-орієнтованої держави вимагає балансу між технологічною раціональністю та демократичною підзвітністю, розвитку цифрової етики й нових форм громадянської участі.

З'ясовано, що нетократія може стати концептуальною основою модернізації публічного управління в Україні, сприяти формуванню держави

нового типу – держави знань, довіри та співпраці, де інформація є головним ресурсом влади, а мережеві комунікації – механізмом забезпечення легітимності та ефективності управління.

Ключові слова: нетократія, мережево-орієнтована держава, цифрове публічне управління, інформаційне суспільство, цифрова еліта, електронне урядування, легітимність влади.

Abstract. *The article explores the phenomenon of netocracy as a new form of social and managerial organization that arises in the context of the information society and digital globalization. It is substantiated that netocracy in public administration appears as a system in which power is based on the possession of knowledge, information resources, network communications and digital capital. The essence of the concept of «network-oriented state» is revealed, its main characteristics are determined (openness, horizontality, adaptability, transparency and the ability to self-regulation). It is established that the transition to a network model of public administration involves not only technological modernization, but also a change in management philosophy, the key components of which are politics, citizen participation and digital legitimacy. The potential of netocracy mechanisms for increasing the efficiency of public administration through the implementation of e-government, platform solutions, open data, digital communication between government and society is analyzed. The risks of a «netocracy» network-oriented state are outlined (concentration of information power in the hands of technological elites, algorithmization of management processes, threats of digital inequality and information security). It is argued that the formation of a network-oriented state requires a balance between technological rationality and democratic accountability, the development of digital ethics and new forms of civic participation.*

It is found that netocracy can become the conceptual basis for the modernization of public administration in Ukraine, contribute to the formation of a new type of state – a state of knowledge, trust and cooperation, where information is the main resource of power, and network communications are a mechanism for ensuring the legitimacy and effectiveness of management.

Key words: netocracy, network-oriented state, digital public administration, information society, digital elite, e-government, legitimacy of power.

Постановка проблеми. У сучасному світі відбувається глибока трансформація форм влади та управління, спричинена розвитком цифрових технологій, соціальних мереж і глобальних комунікаційних платформ. Традиційна модель державного управління, заснована на ієрархії, бюрократії та централізованому контролі, поступово поступається місцем мережевим формам організації, в яких ключовим ресурсом стають не матеріальні активи, а інформація, знання та комунікаційні зв'язки.

У цьому контексті концепт нетократії, запропонований А. Бардом та Я. Зодерквістом [7], набуває нового значення. Нетократія постає як влада мережових еліт, які контролюють інформаційні потоки, алгоритми, цифрові платформи та соціальні взаємодії; ці еліти формують новий тип легітимності,

заснований не на політичному мандаті чи економічній спроможності, а на доступі до мережевих ресурсів і здатності впливати на суспільну свідомість.

Для публічного управління це означає переформатування управлінської парадигми – від вертикально організованої держави до мережево-орієнтованої, в якій процеси прийняття рішень відбуваються у форматі розподіленої взаємодії між державою, громадянським суспільством, бізнесом та цифровими спільнотами.

Актуальність теми зумовлюється необхідністю пошуку нової моделі державності, здатної ефективно функціонувати у динамічному інформаційному середовищі, забезпечуючи баланс між цифровими свободами та державним контролем. Особливої ваги окреслене набуває для України, де цифрова держава, електронне урядування та відкриті дані стають базовими елементами модернізації публічного сектору. Водночас проблематика теми полягає у відсутності сталих механізмів демократичного контролю за діяльністю мережевих еліт і цифрових платформ, у ризиках концентрації інформаційної влади, маніпуляцій алгоритмами та кризі публічної легітимності. З одного боку, нетократія може стати інструментом прозорості й ефективності, з іншого (за умови незабезпечення належного правового регулювання та інституційної рівноваги) – джерелом нових форм цифрового авторитаризму.

Отже, дослідження нетократії в системі публічного управління є надзвичайно актуальним для формування концепції мережево-орієнтованої держави, що поєднує інноваційність, відкритість і відповідальність влади в умовах цифрової доби.

Стан наукової розробленості теми. Проблематика нетократії у сфері публічного управління є відносно новим напрямом наукових досліджень, який формується на перетині політичної філософії, соціології інформаційного суспільства, теорії управління та цифрової комунікативістики. Її теоретичне підґрунтя було закладено в працях А. Барда та Я. Зодерквіста [7], які описали появу нового класу нетократії як соціальної еліти, яка володіє владою шляхом застосування контролю над інформаційними потоками та інформаційно-комунікаційними мережами.

Ідеї мережевого управління, децентралізації влади та цифрової легітимності, свого часу, розвивали Ян А.Г.М. Ван Дейк, Ф. Вебстер, Ю. Габермас, М. Кастельс, К. Келлі, Е. Тоффлер та інші дослідники, які розглядали мережеве суспільство як нову парадигму соціальної організації.

В українському науковому дискурсі питання мережевих форм управління та цифрової елітарності поступово починає інтегруватися у дослідження з публічного адміністрування. Деякі аспекти, споріднені з нетократією, розглядаються у працях О. Дегтяря, В. Князева, О. Маруховського, Л. Матвейчук, В. Ребкала, В. Розумного, А. Семенченка, С. Серьогіна, Л. Шостак та ін. У науковому доробку зазначених авторів проаналізовано різні вектори цифрової трансформації публічного управління, мережеве урядування, специфіку електронної демократії, комунікаційну взаємодію влади і громадян тощо. Однак системне осмислення нетократії як концептуальної моделі управління у публічному секторі досі залишається недостатньо розробленим.

Недостатньо дослідженими, на нашу думку, є і питання механізмів формування мережевої легітимності влади; впливу цифрових еліт на процеси публічного управління; ризиків алгоритмізації управлінських рішень і монополізації інформаційного простору; ролі публічних комунікацій у забезпеченні балансу між нетократичними структурами та демократичними інститутами; можливості інституціоналізації мережево-орієнтованої держави в українських реаліях тощо.

Відтак попри наявність окремих теоретичних напрацювань, тема нетократії у публічному управлінні потребує подальшого системного осмислення, зокрема, у контексті цифрової державності, комунікаційної безпеки та нових форм легітимності влади в епоху інформаційної глобалізації.

Метою статті є теоретико-методологічне обґрунтування феномену нетократії як нової форми соціально-управлінської організації в умовах цифрової глобалізації та визначення можливостей і обмежень формування мережево-орієнтованої моделі держави в системі публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Сучасна епоха цифрової глобалізації засвідчує глибинну трансформацію владних відносин, у межах якої традиційні ієрархічні моделі публічного управління поступово поступаються місцем мережевим формам соціальної організації. Цей процес зумовлений зростанням ролі інформації, даних і цифрових технологій, які поступово стають основним ресурсом впливу та владного контролю. У цьому контексті феномен нетократії набуває особливого значення як новий тип еліти, що володіє не матеріальними ресурсами, а комунікаційними та когнітивними активами, здатними формувати суспільні смисли, інформаційні потоки та алгоритми управлінських рішень [8, с. 911-913].

Сьогодні нетократія постає не лише як соціально-культурний феномен, а й як управлінська парадигма, заснована на горизонтальній взаємодії, швидкому обміні даними та мережевій координації дій. Для публічного управління це означає відхід від централізованих, бюрократичних структур до динамічних, адаптивних мереж, в яких ключову роль відіграють не посади, а «вузли» взаємодії – суб'єкти, що володіють здатністю до аналітики, комунікації та прийняття рішень у реальному часі.

Одним із базових положень нетократичної концепції є зміна самої природи легітимності влади. Якщо у традиційній демократії легітимність ґрунтується на виборчій процедурі та інституційній стабільності, то у мережевій державі вона формується через цифрову довіру, прозорість комунікацій та ефективність цифрових сервісів. Відтак держава майбутнього постає як мережево-орієнтована платформа, в межах якої громадяни стають активними учасниками управління, а інформаційні системи – ключовими інструментами координації та контролю. Сучасні нетократичні механізми управління проявляються через розвиток електронного урядування (e-governance), платформеної взаємодії (Diia, Prozorro, eHealth), цифрової аналітики, публічних онлайн-консультацій, мережових спільнот експертів тощо. Усе це створює передумови для появи нових форм публічної участі, коли рішення ухвалюються не лише органами влади, а й шляхом колективної інтелектуальної взаємодії у цифровому середовищі [6, с. 521-522].

Водночас розвиток мережево-орієнтованої держави породжує низку ризиків і суперечностей. Наприклад, концентрація інформаційної влади в руках технологічних еліт або глобальних корпорацій може призвести до нерівності доступу до даних або до маніпуляції суспільною свідомістю; алгоритмізація управління зумовлює ризик зменшення ролі гуманістичних і правових засад, підпорядковуючи публічні рішення логіці технократичних систем; кіберзагрози та інформаційні війни ставлять під сумнів стабільність мережевих комунікацій і безпеку державних інституцій; дефіцит цифрової культури серед державних службовців гальмує впровадження інноваційних управлінських практик.

Сьогодні Україна перебуває на етапі активної трансформації у напрямі цифрової державності, що наближає її до моделі мережево-орієнтованого управління. Долучення до європейського Загального регламенту про захист даних (GDPR) [2], впровадження низки проєктів («Держава у смартфоні» («Цифрова держава»); Міжнародна ініціатива «Партнерство "Відкритий Уряд"»; «Національна стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року», «Національна економічна стратегія – 2030»; «Цифрова економіка та інформаційно-комп'ютерні технології (ІКТ)», «Стратегія кібербезпеки України» та ін.) є яскравим свідченням формування інституційного каркасу нетократії – системи, де ключову роль відіграють цифрові платформи, інформаційна прозорість та громадянська взаємодія в мережевих форматах.

Проте, на нашу думку, для повноцінної реалізації ідеї мережево-орієнтованої держави необхідно розробити низку системних рішень, серед яких ключовими можна визначити:

- ❧ оновлення управлінської культури через розвиток цифрової грамотності, стратегічних комунікацій та формування критичного мислення в публічному секторі;
- ❧ забезпечення кібербезпеки і захисту даних як основи довіри до мережевих структур;
- ❧ створення механізмів демократичного контролю над цифровими платформами, алгоритмами штучного інтелекту та інформаційними потоками;
- ❧ формування етичних стандартів цифрового врядування, орієнтованих на права людини, прозорість і підзвітність влади.

Відтак нетократія у публічному управлінні може бути розглянута не як альтернатива демократії, а як її еволюційна форма, що поєднує мережеву раціональність, цифрову етику та громадянську участь [6]. Сучасна мережева держава – це комунікаційно-орієнтована форма публічної влади, в якій управління здійснюється через систему взаємопов'язаних цифрових мереж, що забезпечують інтеграцію державних, громадських і приватних акторів. Її ефективність визначається здатністю до відкритої взаємодії, швидкого обміну інформацією, гнучкого реагування на зміни та підвищення довіри між владою й суспільством.

У процесі цифровізації публічного сектору постає потреба у формуванні нового типу управлінця – мережевого адміністратора, який володіє навичками управління в середовищі відкритих комунікацій, здатен координувати гнучкі

зв'язки між суб'єктами влади, бізнесом і громадянським суспільством та ефективно діяти поза межами жорстких бюрократичних процедур. Такий фахівець має поєднувати компетенції у сферах стратегічних комунікацій, аналітики даних, цифрової дипломатії, кібербезпеки та публічної етики. Нетократичний управлінець повинен мислити не вертикаллю «влада – підлеглі», а «мережею співпраці», в якій кожен учасник є носієм певного знання, досвіду чи ресурсу.

Крім цього, сьогодні на зміну традиційним бюрократичним процедурам приходять платформні моделі управління, які інтегрують громадян, бізнес, академічні спільноти та органи влади в єдину цифрову екосистему, яка функціонує на засадах data-driven governance (управління, заснованого на даних), co-creation (співтворення політики), open government (відкритого врядування) та ін. Ключовою умовою ефективності окреслених моделей є прозорість, що забезпечує довіру між суб'єктами управління та громадянами, а також інклюзивність, яка гарантує рівний доступ до процесів прийняття рішень. Відтак сучасна держава дедалі більше нагадує мережеву платформу, в якій алгоритми штучного інтелекту, великі дані та цифрові ідентичності стають невід'ємними складовими управлінського процесу. Проте така цифрова еволюція не є нейтральною, вона потребує етичного, правового й політичного осмислення, адже породжує нові форми нерівності та ризики цифрового домінування [4]. Зокрема, алгоритмічна влада (algorithmic governance) через інформаційні платформи може непомітно впливати на розподіл ресурсів, визначати пріоритети політик або навіть формувати суспільні настрої.

Тому важливо розуміти явище нетократії не лише як соціально-технологічну інновацію, а й як виклик для демократичного врядування. Звичайно, нетократія створює умови для підвищення ефективності управління, але разом з тим, вимагає формування нових механізмів підзвітності, які б забезпечували баланс між технологічною раціональністю та людською автономією (мережева держава не може існувати без цифрової етики – системи норм, що регулюють відповідальність за використання інформації, штучного інтелекту, аналітики даних у публічних рішеннях). Відтак ключовим принципом мережево-орієнтованого управління має стати деліберативна взаємодія – постійний діалог між державою та громадянами, який здійснюється через цифрові платформи, соціальні мережі, електронні консультації та інструменти партисипації, що відкриває шлях до формування інтелектуальної демократії, де суспільство стає активним учасником політичного процесу, а не лише споживачем управлінських рішень [3, с. 161].

Також важливо зазначити, що реалізація принципів нетократії в публічному управлінні потребує глибокої трансформації нормативно-правової бази. На часі вдосконалити законодавство про електронне урядування, захист персональних даних, цифрову ідентифікацію, штучний інтелект тощо. Крім цього, мають розвиватися національні стандарти цифрової етики та механізми захисту прав громадян у віртуальному просторі.

Сьогодні Україна має унікальну можливість інтегрувати мережеві моделі управління у процеси реконструкції та реформування публічної влади [5]. Впровадження систем цифрових рішень у сфери соціальної політики, освіти, економіки та оборони можуть стати фундаментом для побудови нової архітектури

публічного управління – гнучкої, прозорої, орієнтованої на знання та інновації. І саме нетократія, в цьому контексті, є не просто теоретичною моделлю, а практичним інструментом управлінської модернізації, здатним забезпечити ефективну взаємодію між державою, бізнесом і громадянським суспільством, створюючи новий тип соціального контракту – контракт довіри та інформаційної відкритості.

Водночас важливо враховувати, що впровадження нетократичних принципів без належної соціальної адаптації може поглибити цифровий розрив і посилити суспільну поляризацію. Тому, на нашу думку, розвиток мережево-орієнтованої держави повинен супроводжуватися підвищенням цифрової грамотності, розвитком інклюзивних інституцій, а також підготовкою управлінських кадрів нового покоління – нетократичних лідерів, здатних діяти у складних, динамічних інформаційних середовищах.

У перспективі саме мережевий тип управління може стати домінантним у структурі публічної влади, адже він забезпечує гнучкість, швидкість прийняття рішень, інтеграцію знань і стійкість до кризових ситуацій. Однак для цього держава має не лише цифровізувати управлінські процеси, а й змінити управлінську філософію, засновану на взаємодії, а не підпорядкуванні; на співтворенні, а не контролі; на довірі, а не примусі [5]. Подальший розвиток концепції мережево-орієнтованої держави передбачає інституціоналізацію нетократичних практик у структурах публічної влади. Це означає, що цифрові технології мають не лише доповнювати чинні управлінські механізми, а й змінювати саму логіку ухвалення рішень, роблячи її більш відкритою, аналітичною й адаптивною. Мережева держава повинна базуватись на принципах інтерактивності, спільного управління (co-governance) та гнучкого адміністрування, коли процеси організації влади постійно оновлюються під впливом інформаційних потоків чи потреб громадян.

У цьому контексті зростає значення цифрової комунікаційної екосистеми, що передбачає платформи участі громадян, системи електронної ідентифікації, онлайн-петиції, цифрові громадські ради, механізми блокчейн-прозорості у публічних фінансах та аналітичні центри штучного інтелекту, здатні забезпечити підтримку управлінських рішень. Саме такі інструменти, за нашим переконанням, створять основу для нової форми суспільного діалогу – діалогу між людиною, даними та алгоритмом, в якому влада є сервісом, а громадянин – активним партнером у спільному творенні політики.

Важливою складовою окресленої трансформації вважаємо цифрову легітимність, що ґрунтується не стільки на виборчих циклах, скільки на постійній взаємодії держави з громадянами, відкритості управлінських процесів і результативності цифрових сервісів. В умовах, коли інформаційні потоки рухаються швидше, ніж ухвалюються традиційні політичні рішення, довіра перетворюється на ключовий ресурс легітимації влади [1]. І саме нетократія, що оперує знаннями, комунікацією та даними, здатна підтримувати цей баланс, поєднуючи аналітичний потенціал технологій із гуманістичними принципами публічного управління [6]. У цьому контексті особливого значення набуває питання мережевої відповідальності – нового типу управлінської етики, яка

передбачає не лише підзвітність держави громадянам, а й взаємну відповідальність користувачів цифрових систем, що потребує формування етичних кодексів цифрової поведінки, розвиток яких має бути закріплений на рівні нормативно-правових актів, освітніх програм і державних стратегій цифрового врядування.

Розвиток мережево-орієнтованої держави також має враховувати фактор кіберсуверенітету, тобто здатності держави забезпечувати безпечне функціонування національного інформаційного простору, зберігаючи при цьому відкритість і взаємодію з глобальними мережами, що сьогодні стає ключовим у контексті гібридних загроз і глобальної конкуренції за інформаційний вплив. Україна, яка перебуває у стані воєнних трансформацій, має стратегічну необхідність поєднати мережеву відкритість із національною стійкістю, що відповідає європейським підходам до цифрового суверенітету та good governance.

Крім того, становлення нетократичної моделі управління вимагає переосмислення ролі державної служби. Якщо раніше чиновник виступав посередником між владою та громадянином, то тепер він має стати фасилітатором комунікації в цифровому середовищі, модератором взаємодії між різними групами інтересів і учасниками мережевого процесу управління, що вимагає не лише технічної, а й ціннісної модернізації управлінської культури; передбачає перехід від адміністрування до партнерства, від контролю до взаємодії, від вертикалі до синергії.

Відтак нетократія відкриває шлях до формування постбюрократичної держави, в якій хоча процеси прийняття рішень дедалі більше спираються на цифрові технології, аналітику даних і колективний інтелект, вирішальним чинником залишається людина як носій соціального капіталу. Адже саме людська креативність і етична свідомість визначають, чи стане цифрова держава інструментом розвитку, чи засобом контролю.

Висновки. Результати проведеного дослідження дають підстави стверджувати, що нетократія є не лише соціальним феноменом інформаційного суспільства, але й новою управлінською парадигмою, здатною змінювати систему публічного управління в напрямі відкритості, гнучкості та інноваційності. У центрі нетократичної моделі влади перебувають знання, інформація та комунікаційна взаємодія, які поступово заміщують традиційні матеріальні та адміністративні ресурси впливу. Мережева держава постає як динамічна цифрова екосистема, де управління здійснюється через взаємопов'язані мережі суб'єктів, об'єднаних інформаційними потоками, спільними цінностями та цифровими платформами. Саме така система підвищує прозорість, забезпечує швидке реагування на виклики та сприяє активній участі громадян у прийнятті управлінських рішень.

Разом із тим, формування нетократичної держави вимагає подолання низки інституційних, етичних і правових бар'єрів. До ключових викликів можемо зарахувати: ризик концентрації інформаційної влади в руках технологічних еліт; небезпека алгоритмізації політичних процесів без належного демократичного контролю; загроза цифрової нерівності та соціального «виключення»; потреба у розвитку цифрової культури та компетентностей серед державних службовців тощо.

Для забезпечення збалансованого розвитку мережево-орієнтованої держави необхідно: розробити національну концепцію нетократичного публічного управління, що інтегрує цифрові, комунікаційні та етичні принципи; вдосконалити нормативно-правову базу щодо цифрової ідентифікації, обігу даних, штучного інтелекту та електронного врядування; створити інститути цифрової демократії та публічної експертизи, які забезпечать прозорість алгоритмів і довіру громадян до рішень держави; забезпечити розвиток цифрових компетентностей у системі освіти державних службовців та лідерів громадського сектору.

Таким чином, нетократія у публічному управлінні може стати основою для формування нового типу державності, де ефективність і легітимність влади визначаються не лише формальними процедурами, а й здатністю до комунікації, відповідального використання інформаційних ресурсів. Мережево-орієнтована держава майбутнього – це держава знань, цифрової довіри та громадянської взаємодії, в якій влада перетворюється з інструменту контролю на механізм партнерства і розвитку.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Castells M. *The Network Society: From Knowledge to Policy*. Washington, DC: Johns Hopkins Center for Transatlantic Relations, 2005.
2. European Union. *General Data Protection Regulation (GDPR)*. 2016. URL: <https://gdpr-info.eu>.
3. Kohen J. *Deliberation and Democracy Legitimacy*. Malden, MA, 2006. P. 159–171.
4. Latour B. *An Inquiry into Modes of Existence: An Anthropology of the Moderns*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2013.
5. Reznikova O. O. *National Resilience in a Changing Security Environment*. Kyiv: NISS, 2022. 502 p.
6. Storozhenko L. Value priorities and mechanisms of public administration in the context of digital transformation: a netocratic approach to providing administrative services. *Modernization of Public Authorities in the Digital State Format: Challenges and Prospects under Martial Law and Postwar Reconstruction: Scientific Monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 515–535. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-571-6-24>.
7. Bard A., Soderqvist J. *Netocracy: The New Power Elite and Life after Capitalism*. New Jersey: Pearson FT Press, 2002. 288 p.
8. Стороженко Л. Г. Нетократія, цифровий контроль та глобальна криза демократії: виклики нового світового порядку. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 4(12). С. 910–922. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4\(12\)-910-921](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4(12)-910-921).

REFERENCES

1. Castells, M. (2005). *The network society: From knowledge to policy*. Washington, DC: Johns Hopkins Center for Transatlantic Relations.
2. European Union. (2016). *General Data Protection Regulation (GDPR)*. Retrieved from <https://gdpr-info.eu>
3. Kohen, J. (2006). *Deliberation and democracy legitimacy* (pp. 159–171). Malden, MA: Blackwell Publishing.
4. Latour, B. (2013). *An inquiry into modes of existence: An anthropology of the moderns*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
5. Reznikova, O. O. (2022). *National resilience in a changing security environment*. Kyiv: NISS.
6. Storozhenko, L. (2025). Value priorities and mechanisms of public administration in the context of digital transformation: A netocratic approach to providing administrative services. In *Modernization of public authorities in the digital state format: Challenges and prospects under martial law and postwar reconstruction* (pp. 515–535). Riga, Latvia: Baltija Publishing. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-571-6-24>.
7. Bard, A., & Soderqvist, J. (2002). *Netocracy: The new power elite and life after capitalism*. New Jersey: Pearson FT Press.
8. Storozhenko, L. H. (2025). Netocracy, digital control, and the global crisis of democracy: Challenges of the new world order. *Society and National Interests*, 4(12), 910–922. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4\(12\)-910-921](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4(12)-910-921).